Grant Thornton | An instinct for growth™

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

# Л-КЛАС ООД

31 декември 2011 г.

L·CLASS

# Съдържание


| | Страница |
|---|---|
| Годишен доклад за дейността | - |
| Доклад на независимия одитор | - |
| Отчет за финансовото състояние | 1 |
| Отчет за всеобхватния доход | 3 |
| Отчет за промените в собствения капитал | 4 |
| Отчет за паричните потоци | 5 |
| Пояснения към финансовия отчет | 6 |

# Годишен доклад за дейността
# На Л КЛАС ООД
# за 2011 г.

## 1.ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Л-КЛАС ООД е регистрирано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с фирмено дело № 2284/1990 като дружество с ограничена отговорност, със седалище и адрес на управление гр. София, ул.Одрин №29, ет.11, ап.50.
Търговският адрес на Дружеството е гр. София, бул. Цар Борис III № 116, ет.2

Дейността на дружеството включва разработване, разпространение, продажба, услуги, обучение и инженерингова дейност в областта на програмното обезпечаване, сделки с интелектуална и индустриална собственост, консултации, проектиране, конструиране, внедряване, научно-технически и икономически услуги, инженерингова дейност, производство в областта на промишлеността, дистрибуторство, комисионерска дейност, посредничество и търговско представителство на наши и чуждестранни физически и юридически лица, реекспорт, бартер, специфични операции, извършване на всякакви услуги в областта на маркетинга и информационното обслужване, както и други сделки, незабранени със закон, който предмет ще се осъществява в страната и чужбина, без ограничение.
Капиталът на Дружеството е в размер на 50 000 /петдесет хиляди / лева разпределен в 50 дяла по 1 000 лв. всеки един.

Към 31.12.2011 г. собственици на капитала на дружеството са Дайнасофт Софтуесър Дивелъпмънт Къмпани ЛТД, Кипър, притежаваща 84% от капитала и Йосиф Исак Леви, притежаващ 16 % от капитала.

Органите на управление на Дружеството са Общо събрание на съдружниците и управител. Дружеството се управлява и представлява от Йосиф Исак Леви.

Дружеството няма разкрити клонове и представителства.

## 2.ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО

### 2.1. ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

Дружеството е специализирано в разработката, внедряването и поддръжката на комплексни автоматизирани системи за управление на бизнеса от клас ERP & MES.

Основни продуктови линии на Л-КЛАС ООД са:

- ТЕХНОКЛАС - ERP & MES система за управление на средни и големи предприятия;
- Мак-Хотел - ERP система за управление на туристически комплекси.

Основните услуги, свързани с внедряването и поддръжката на гореposочените собствени програмни продукти, които Л-КЛАС предоставя са:

- анализ на бизнес-процесите и реинженеринг на управлението на клиентите;
- създаване на модел на управление с използване на ERP и MES продуктите на Л-КЛАС;
- обучение на клиентите в използване на продуктите;
- консултации по време на внедряване и експлоатация;
- развитие на внедрените продукти в съответствие с новите законови изисквания, новите методи и стандарти на управление;
- развитие на внедрените продукти в съответствие със специфични изисквания на отрасли и подотрасли – създаване на т.н. "вертикални решения";
- развитие на продуктите в съответствие със специфични изисквания на потребителите.

## 2.2. ПАЗАРИ И ПРОДАЖБИ

Л-КЛАС има множество успешни проекти за управление на бизнеса чрез ERP & MES система във водещи предприятия в България, Русия, Беларус и Украйна.
Реализираните през 2011 година приходи от предоставяне на услуги са в размер на 1011 хил.лв. в сравнение със 963 хил.лв. за същият период на 2010 година, което представлява увеличение от 5%.

**Приходи от продажби по пазари:**

| Пазар | 2010 г. | | 2011г. | |
|---|---|---|---|---|
| | % | '000 лв. | % | '000 лв. |
| Вътрешен пазар | 90 | 867 | 73 | 741 |
| Външен пазар | 10 | 96 | 27 | 270 |
| Общо: | 100 | 963 | 100 | 1 011 |

## 2.3. РАЗВИТИЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО ПРЕЗ 2011 г.

През 2011 г. Дружеството е работило както по проекти за развитие и усъвършенстване на собствените ERP системи, така и по проекти за изграждане, развитие и поддръжка на комплексни системи за управление на промишлени предприятия с използване на ERP системите на „Л-Клас".

По-големите проекти/клиенти през 2011 са:
В България:„Арсенал" АД (Казанлък); „Елаците-мед" АД (с.Мирково); "Пневматика Серта" АД (Кърджали); „Импулс" АД „Гамакабел" АД (Смолян); „Експал България" АД (Габрово); „Сентилион" АД (София); „Канрони" АД (Казанлък) и други.

В Русия: Ралф-Рингер (Москва); „КЦ Либра" (Москва); Завод за експериментално машиностроене - Ракетно-космически комплекс"ЕНЕРГИЯ" (гр.Корольов).

Дружеството непрекъснато разширява обхвата на текущата версия на системата като добавя нови средства за планиране и управление на различни аспекти на бизнеса към съществуващите функционални направления.

## 2.4. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

| | 2010 г. | 2011 г | Изменение |
|---|---|---|---|
| | '000 лв. | '000 лв. | % |
| Приходи от продажби | 963 | 1 011 | 5 |
| Печалба преди данъци | 167 | 179 | 7 |
| Собствен капитал | 1 786 | 1948 | 9 |
| Нетекущи активи | 607 | 1 108 | 83 |
| Обща сума на активите | 1 989 | 2 890 | 45 |

### 2.4.1. ПРИХОДИ

Приходите от продажби през 2011 година са в размер на 1 011 хил.лв. в сравнение със 963 хил.лв. за същият период на 2010 година, което представлява увеличение от 5 % .

| Приходи от продажби по видове | 2010 г '000 лв. | 2011 г. '000 лв. | Изменение% % |
|---|---|---|---|
| Приходи от внедряване и допълнителни разработки | 350 | 381 | 9 |
| Приходи от абонаментни такси | 323 | 386 | 20 |
| Приходи от лицензионни възнаграждения | 249 | 195 | (22) |
| Приходи от услуги по поддръжка | 35 | 48 | 37 |
| Други | 6 | 1 | (83) |
| **Общо:** | **963** | **1 011** | **5** |

### 2.4.2. РАЗХОДИ ЗА ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ

Разходите за оперативна дейност през 2011 г. са в размер на 1026 хил.лв. в сравнение със 969 хил.лв. за същият период на 2010 година, което представлява увеличение от 6 % .

| | 2010 г. | 2011 г. | Изменение |
|---|---|---|---|
| | '000 лв. | '000 лв. | % |
| Разходи за материали | 16 | 24 | 50 |
| Разходи за външни услуги | 184 | 181 | (2) |
| Разходи за персонала | 605 | 534 | (12) |
| Разходи за амортизация | 82 | 198 | 141 |
| Други разходи | 82 | 90 | 9 |
| **Общо оперативни разходи** | **969** | **1 027** | **6** |

## 2.4.3. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Нетекущите активи на дружеството имат следната структура през 2010 г. и 2011 г.:

| | 2010 г. | 2011 г. | Изменение |
|---|---|---|---|
| | '000 лв. | '000 лв. | % |
| Нематериални активи | 510 | 454 | (11) |
| Имоти, машини и съоръжения | 95 | 653 | 587 |

## 3. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ДРУЖЕСТВОТО

Дейността на Дружеството е изложена на редица финансови рискове, в това число на ефекта от промяна на валутните курсове, лихвените проценти и кредитен риск. Ръководството следи за цялостния риск и търси начини да неутрализира потенциалните отрицателни ефекти върху финансовите показатели на Дружеството.

3.1. Кредитен риск

Кредитният риск произтича основно от вземания от клиенти. Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти на Дружеството.

3.2. Ликвиден риск

Нуждите от ликвидни средства за изпълнението на разходи и текущи задължения се следят за различни времеви периоди -ежедневно, ежеседмично, както и на базата на 30 дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 до 360 дни се определят месечно.

3.3. Валутен риск

По-голяма част от сделките на дружеството се осъществяват в български лева.Чуждестранните транзакции на Дружеството са деноминирани първоначално в евро, но те не водят до излагане на валутен риск, защото еврото е фиксирано към българския лев в резултат на Въведения валутен борд от 1997г.

3.4. Лихвен риск

Лихвеният риск представлява рискът стойността на лихвоносните заеми на Дружеството да варира вследствие на промени на пазарните лихвени проценти. Лихвените заеми, включват и заеми с плаващ лихвен процент и поради това Дружеството е изложено на лихвен риск.

## 4. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

След датата на годишния финансов отчет няма настъпи значими събития, които да изискват корекции или оповестяване в настоящия финансов отчет.

## 5. ПРЕДВИЖДАНО РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Ръководството си е поставило следните основни цели, които да бъдат постигнати през 2012 година:

- Подобряване на качеството на работата на компанията чрез привеждане на управлението към изискванията на международния стандарт ISO 9001;
- Разширяване на функционалния обхват на действащите системи за управление на бизнеса с развитие на направленията управление на събитията, управление на документацията, управление на качеството;
- Разработка и пазарно позициониране на терминална система за отчитане на производството;
- Увеличаване продажбите на софтуер и услуги чрез разширяване на функционалния обхват на действащите системи за управление на бизнеса;
- Увеличаване продажбите на софтуер и услуги чрез привличане на нови клиенти в страната и на международния пазар.

## 6. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

През 2011 г. няма извършени разходи за развойна дейност, които да не са били капитализирани през периода. През 2011 г. не са отчетени и разходи, които биха могли да се отнесат към научно-изследователската фаза на вътрешно-създавания нематериален актив.

## 7. ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Ръководството на Дружеството е отговорно за изготвянето на финансовите отчети, които да отразяват вярно и справедливо актуалното състояние на компанията в края на финансовата година, както и печалбата или загубата към края на годината.

Ръководството на Дружеството потвърждава, че при изготвяне на финансовите отчети са избрани и прилагани най-подходящите счетоводни политики, които съответстват на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС). Ръководството също така потвърждава, че финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на действащото предприятие.

Ръководството на Дружеството е отговорно за подходящото документиране на бизнес транзакциите, за отговорното пазене на активите на Дружеството и за вземането на всички разумни мерки за предотвратяване и навременното откриване на измами и нередности.

Гр. София, 29.03.2012 г.

Йосиф Леви / Управител /

Л-КЛАС ООД L-CLASS София

**Грант Торнтон ООД**
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

# ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

**До: Собствениците на**
**Л - КЛАС ООД**
**Гр. София**

## Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на дружество **Л - КЛАС ООД** към 31 декември 2011 г. включващ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2011 г., отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

*Отговорност на ръководството за финансовия отчет*

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и националното законодателство и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

*Отговорност на одитора*

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът

взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

*Мнение*

По наше мнение финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на **Л - КЛАС ООД** към 31 декември 2011 г., както и за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и националното законодателство.

**Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен доклад за дейността към 31 декември 2011 г.**

Ние прегледахме годишния доклад за дейността към 31 декември 2011 г. на **Л - КЛАС ООД**, който не е част от финансовия отчет. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа във финансовия отчет към 31 декември 2011 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и националното законодателство. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността се носи от ръководството.

**Марий Апостолов**
**Регистриран одитор**
**Управител**

**Грант Торнтон ООД**
**Специализирано одиторско предприятие**

28 май 2012 г.
гр. София

# Отчет за финансовото състояние
# към 31 декември

| Активи | Пояснение | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|---|
| **Нетекущи активи** | | | |
| Нематериални активи | 5 | 454 | 510 |
| Имоти, машини и съоръжения | 6 | 653 | 95 |
| Отсрочени данъчни активи | 8 | 1 | 2 |
| Нетекущи активи | | **1 108** | **607** |
| **Текущи активи** | | | |
| Материални запаси | 9 | 71 | 17 |
| Краткосрочни финансови активи | 10 | 516 | 531 |
| Търговски вземания | 11 | 147 | 247 |
| Данъчни вземания | 12 | 4 | 6 |
| Други вземания | 13 | 34 | 33 |
| Пари и парични еквиваленти | 14 | 1 010 | 548 |
| Текущи активи | | **1 782** | **1 382** |
| **Общо активи** | | **2 890** | **1 989** |

**Съставил:** ---------- **Луиза Николова**

**Управител:** ---------- **Йосиф Леви**

Л-КЛАС ООД
КЛАСС
СОФИЯ

**Дата: 28.02.2012 г.**

**Заверил съгласно одиторски доклад от дата 28 май 2012 г.:**

# Отчет за финансовото състояние към 31 декември (продължение)

| Собствен капитал и пасиви | Пояснение | 2011 '000 лв. | 2010 '000 лв. |
|---|---|---|---|
| **Собствен капитал** | | | |
| Основен капитал | 15.1 | 50 | 50 |
| Неразпределена печалба | | 1 898 | 1 736 |
| **Общо собствен капитал** | | **1 948** | **1 786** |
| | | | |
| **Нетекущи пасиви** | | | |
| Дългосрочни заеми | 17 | 389 | - |
| Финансирания за нетекущи активи | 18 | 178 | - |
| Задължения по финансов лизинг | 7 | 25 | 36 |
| Пенсионни задължения към персонала | 16.2 | 4 | 4 |
| Нетекущи пасиви | | **596** | **40** |
| | | | |
| **Текущи пасиви** | | | |
| Краткосрочни заеми | 17 | 46 | - |
| Финансирания за нетекущи активи | 18 | 58 | - |
| Търговски задължения | 19 | 153 | 109 |
| Задължения по финансов лизинг | 7 | 11 | 10 |
| Задължения към персонала | 16.2 | 12 | 8 |
| Данъчни задължения | 20 | 14 | 1 |
| Други задължения | 21 | 52 | 35 |
| Текущи пасиви | | **346** | **163** |
| | | | |
| **Общо пасиви** | | **942** | **203** |
| | | | |
| **Общо собствен капитал и пасиви** | | **2 890** | **1 989** |

**Съставил:** ---------- **Луиза Николова**

**Управител:** ---------- **Йосиф Леви**

Л-КЛАС ООД L-CLASS София

**Дата: 28.02.2012 г.**

**Заверил съгласно одиторски доклад от дата 28 май 2012 г.:**

# Отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември

| | Пояснение | 2011 '000 лв. | 2010 '000 лв. |
|---|---|---|---|
| Приходи от продажби | 22 | 1 011 | 963 |
| Приходи от финансирания | 23 | 51 | - |
| Други приходи | 24 | 9 | 17 |
| Печалба от продажба на нетекущи активи | | - | 6 |
| Разходи за материали | 25 | (24) | (16) |
| Разходи за външни услуги | 26 | (181) | (184) |
| Разходи за персонала | 16.1 | (534) | (605) |
| Разходи за амортизация на нефинансови активи | 5,6 | (198) | (82) |
| Промени в наличностите на незавършеното производство. | | 55 | - |
| Разходи за придобиване на нематериални активи по стопански начин | 27 | 84 | 127 |
| Други разходи | 28 | (90) | (82) |
| **Печалба от оперативна дейност** | | **183** | **144** |
| Финансови приходи | 29 | 33 | 32 |
| Финансови разходи | 29 | (37) | (9) |
| **Печалба преди данъци** | | **179** | **167** |
| Разходи за данъци върху дохода | 30 | (17) | (17) |
| **Печалба за годината** | | **162** | **150** |
| **Общо всеобхватен доход за годината** | | **162** | **150** |

**Управител:** ----------
Йосиф Леви

**Съставил:** ----------
Луиза Николова

**Дата: 28.02.2012 г.**

**Заверил съгласно одиторски доклад от дата 28 май 2012 г.:**

Л-КЛАС ООД L-CLASS София

# Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

| Всички суми са представени в '000 лв. | Основен капитал | Неразпределена печалба | Общо собствен капитал |
|---|---|---|---|
| **Салдо към 1 януари 2011 г.** | **50** | **1 736** | **1 786** |
| Печалба за годината | - | 162 | 162 |
| **Общо всеобхватен доход за годината** | **-** | **162** | **162** |
| **Салдо към 31 декември 2011 г.** | **50** | **1 898** | **1 948** |
| **Салдо към 1 януари 2010 г.** | **50** | **1 586** | **1 636** |
| Печалба за годината | - | 150 | 150 |
| **Общо всеобхватен доход за годината** | **-** | **150** | **150** |
| **Салдо към 31 декември 2010 г.** | **50** | **1 736** | **1 786** |

**Съставил:** ----------

**Луиза Николова**

**Управител:** ----------

**Дата: 28.02.2012г.**

**Заверил съгласно одиторски доклад от дата 28 май 2012 г.:**

# Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

| | Пояснение | 2011 '000 лв. | 2010 '000 лв. |
|---|---|---|---|
| **Оперативна дейност** | | | |
| Постъпления от клиенти | | 1 338 | 1 068 |
| Плащания към доставчици | | (410) | (421) |
| Плащания, свързани с персонал | | (533) | (604) |
| Платени данъци върху печалбата | | (5) | (42) |
| Платени други данъци | | (60) | (48) |
| Възстановени данъци | | 48 | - |
| Платени лихви и банкови такси, нетно | | (11) | (3) |
| Други плащания, нетно | | (22) | (16) |
| Нетен паричен поток от оперативна дейност | | **345** | **(66)** |
| **Инвестиционна дейност** | | | |
| Придобиване на имоти, машини и съоръжения | 6 | (617) | (62) |
| Постъпления от продажба на машини и съоръжения | | - | 6 |
| Придобиване на нематериални активи | 5 | - | (405) |
| Получени финансирания | 18 | 287 | |
| Предоставени заеми | | - | (2) |
| Постъпления от предоставени заеми | | 39 | 1 |
| Получени лихви | | 7 | 14 |
| Нетен паричен поток от инвестиционна дейност | | **(284)** | **(448)** |
| **Финансова дейност** | | | |
| Получени заеми | 17 | 478 | - |
| Плащания по получени заеми | 17 | (36) | - |
| Плащания на лихви по получени заеми | | (27) | - |
| Плащания по финансов лизинг | 7 | (14) | (7) |
| Нетен паричен поток от финансова дейност | | **401** | **(7)** |
| **Нетна промяна в пари и парични еквиваленти** | | **462** | **(521)** |
| Пари и парични еквиваленти в началото на годината | 14 | 548 | 1 072 |
| Загуба от валутна преоценка | | - | (3) |
| **Пари и парични еквиваленти в края на годината** | **14** | **1 010** | **548** |

**Съставил:** ---------- **Управител:** ----------

Луиза Николова

Иосиф Леви

**Дата: 28.02.2012 г.**

**Заверил съгласно одиторски доклад от дата 28 май 2012 г.:**

Поясненията към финансовия отчет от стр. 6 до стр. 44 представляват неразделна част от него.

# Пояснения към финансовия отчет

## 1. Предмет на дейност

Л-КЛАС ООД е регистрирано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с фирмено дело № 2284/1990 като дружество с ограничена отговорност, със седалище и адрес на управление гр. София, ул.Одрин №29, ет.11, ап.50.
Търговският адрес на Дружеството е гр. София, бул. Цар Борис III № 116, ет.2.

Дейността на дружеството включва разработване, разпространение, продажба, услуги, обучение и инженерингова дейност в областта на програмното обезпечаване, сделки с интелектуална и индустриална собственост, консултации, проектиране, конструиране, внедряване, научно-технически и икономически услуги, инженерингова дейност, производство в областта на промишлеността, дистрибуторство, комисионерска дейност, посредничество и търговско представителство на наши и чуждестранни физически и юридически лица, реекспорт, бартер, специфични операции, извършване на всякакви услуги в областта на маркетинга и информационното обслужване, както и други сделки, незабранени със закон, който предмет ще се осъществява в страната и чужбина, без ограничение.

Дружеството е специализирано в разработката, внедряването и поддръжката на комплексни автоматизирани системи за управление на бизнеса от клас ERP & MES.
Основни продуктови линии на Л-КЛАС ООД са:

- ✓ ТЕХНОКЛАС - ERP & MES система за управление на средни и големи предприятия;
- ✓ Мак-Хотел - ERP система за управление на туристически комплекси.

Основните услуги, свързани с внедряването и поддръжката на гореposочените собствени програмни продукти, които Л-КЛАС предоставя са:

- ✓ анализ на бизнес-процесите и реинженеринг на управлението на клиентите;
- ✓ създаване на модел на управление с използване на ERP и MES продуктите на Л-КЛАС;
- ✓ обучение на клиентите в използване на продуктите;
- ✓ консултации по време на внедряване и експлоатация;
- ✓ развитие на внедрените продукти в съответствие с новите законови изисквания, новите методи и стандарти на управление;
- ✓ развитие на внедрените продукти в съответствие със специфични изисквания на отрасли и подотрасли – създаване на т.н. "вертикални решения".

Към 31.12.2011 г. собственици на капитала на дружеството са Дайнасофт Софтуеър Дивелъпмънт Къмпани ЛТД, Кипър, притежаваща 84% от капитала и Йосиф Исак Леви, притежаващ 16 % от капитала.

Органите на управление на Дружеството са Общо събрание на съдружниците и управител. Дружеството се управлява и представлява от Йосиф Исак Леви.

Дружеството няма разкрити клонове и представителства.
Броят на персонала към 31.12.2011 г. е 17 служители.

## 2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2010 г.).

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.
Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

## 3. Промени в счетоводната политика

### 3.1. Общи положения

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане за годишния период, започващ на 1 януари 2011 г и които имат ефект върху финансовия отчет на дружеството.:

- Годишни подобрения 2010 г. в сила от 1 януари 2011 г., освен ако не е посочена друга дата, приет от ЕС на 18 февруари 2011 г.

Няма съществени ефекти, както в текущия период, така и в предходни или бъдещи периоди, произтичащи от прилагането за първи път на новите изисквания във връзка с представяне, признаване и оценяване.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения, които са задължителни за прилагане за първи път от финансовата година, започваща на 1 януари 2011 г., не са свързани с дейността на Дружеството и нямат ефект върху финансовия отчет:

- МСФО 1 "Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане" (изменен) – Ограничени освобождавания от сравнителни оповестявания съгласно МСФО 7 за предприятия, прилагащи за първи път МСФО – в сила от 1 юли 2010 г., приет от ЕС на 30 юни 2010 г.;
- МСС 24 „Оповестяване на свързани лица" (изменен) в сила от 1 януари 2011 г., приет от ЕС на 19 юли 2010 г.;
- МСС 32 „Финансови инструменти: представяне" (изменен) в сила от 1 февруари 2010 г., приет от ЕС на 24 декември 2009 г.;
- КРМСФО 14 „Предплащане на минимално финансиране" в сила от 1 януари 2011 г., приет от ЕС на 19 юли 2010 г.;
- КРМСФО 19 „Погасяване на финансови задължения с инструменти на собствения капитал" в сила от 1 юли 2010 г., приет от ЕС на 23 юли 2010 г.;

### 3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрението на този финансов отчет някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството.

Ръководството очаква, че нововъведения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството ще бъдат включени в счетоводната политика на Дружеството за първия отчетен период, започващ след датата, от която те влизат в сила.

Информация относно нови стандарти, изменения и разяснения е представена по-долу:

- **МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване" – отписване – в сила от 1 юли 2011 г., все още не е приет от ЕС:** Изменението на МСФО 7 води до по-голяма прозрачност при отчитането на сделки с прехвърляне на финансови инструменти и улеснява разбирането на ползвателите на финансовите отчети относно излагането на рискове при прехвърляне на финансови активи и ефекта от тях върху финансовото състояние на дружеството, особено в случай на секюритизиране на финансови активи.

- **МСФО 9 „Финансови инструменти" в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС:** МСФО 9 представлява първата част от проекта на Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване" до края на 2010 г. Той заменя четирите категории финансови активи при тяхното оценяване в МСС 39 с класификация на базата на един единствен принцип. МСФО 9 изисква всички финансови активи да се оценяват или по амортизирана стойност или по справедлива стойност. Амортизираната стойност предоставя информация, която е полезна при вземането на решения, относно финансови активи, които се държат основно с цел получаването на парични потоци, състоящи се от плащане на главница и лихва. За всички други финансови активи включително тези, държани за търгуване, справедливата стойност представлява най-подходящата база за оценяване. МСФО 9 премахва необходимостта от няколко метода за обезценка, като предвижда метод за обезценка само за активите, отчитани по амортизирана стойност. Допълнителни раздели във връзка с обезценка и счетоводно отчитане на хеджиране са все още в процес на разработване. Ръководството на Дружеството следва да оцени ефекта от измененията върху финансовия отчет. Въпреки това то не очаква измененията да бъдат приложени преди публикуването на всички раздели на стандарта и преди да може да се оцени техния цялостен ефект.

- **МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност" в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС:** МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност" дефинира справедливата стойност като цена, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Стандартът уточнява, че справедливата стойност се базира на сделка, сключвана на основния пазар за активи или пасива или при липса на такъв – на пазара с най-благоприятни условия. Основният пазар е пазарът с най-голям обем и дейност за съответния актив или пасив.

- **МСС 1 „Представяне на финансови отчети" – друг всеобхватен доход – в сила от 1 юли 2012 г., все още не е приет от ЕС:** Измененията изискват представянето на отделните елементи на другия всеобхватен доход в две групи в зависимост от това дали те ще се прекласифицират в печалбата или загубата през следващи периоди. Елементи, които не се прекласифицират, напр. преоценки на имоти, машини и съоръжения, се представят отделно от елементи, които ще се прекласифицират, напр. отсрочени печалби

и загуби от хеджиране на парични потоци. Дружествата, избрали да представят елементите на другия всеобхватен доход преди данъци следва да показват съответната сума на данъците за всяка една от групите по отделно. Наименованието на отчета за всеобхватния доход е променено на „отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход", но могат да се използват и други заглавия. Измененията следва да се прилагат ретроспективно.

- **МСС 12 „Данъци върху доходи" – отсрочени данъци – в сила от 1 януари 2012 г., все още не е приет от ЕС:** Стандартът изисква дружествата да оценяват отсрочените данъци, свързани с активи, в зависимост от начина, по който се очаква да бъде възстановена тяхната балансова стойност чрез използване или продажба. Тъй като при инвестиционни имоти, отчитани по справедлива стойност съгласно МСС 40 „Инвестиционни имоти", е трудно и субективно да се определи каква част от възстановяването ще се извърши чрез последващо използване или продажба, се въвежда изключение от посочения принцип - оспоримото предположение, че балансовата стойност на посочените инвестиционни имоти ще бъде възстановена единствено чрез продажба. В резултат на изменението в стандарта са включени указанията на ПКР 21 „Данъци върху дохода – възстановяване на преоценените неамортизируеми активи" и разясненията е отменено.
- **МСС 19 „Доходи на наети лица" в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС:** Измененията на МСС 19 премахват метода на коридора и изискват представянето на финансовите разходи и приходи на нетна база. Актюерските печалби и загуби са преименувани на преоценки и следва да бъдат признати незабавно в другия всеобхватен доход. Те не се прекласифицират в печалбата или загубата през следващи периоди. Измененията се прилагат ретроспективно съгласно МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки".

Публикувани са и следните нови стандарти и разяснения, но не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството:

- МСФО 1 "Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане" - изменения относно свръхинфлация и фиксирани дати, в сила от 1 юли 2011 г., все още не са приети от ЕС
- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети" в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 11 „Съвместни ангажименти" в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия" в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 27 „Индивидуални финансови отчети" (ревизиран) в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 27 „Индивидуални финансови отчети" (ревизиран) се отнася вече само за индивидуални финансови отчети, изискванията за които не са съществено променени.
- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия" (ревизиран) в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС
- КРМСФО 20 „Разходи за отстраняване и почистване на повърхността в производствената фаза на мините" в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС

## 4. Счетоводна политика

### 4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че, те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

### 4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети" (ревизиран 2007 г.).

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

а) прилага счетоводна политика ретроспективно;

б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или

в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

През 2011 г. няма такива случаи, поради което е представен един сравнителен период.
Дружеството прие да представя отчета за всеобхватния доход в единен отчет.

### 4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

### 4.4. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки и предоставяне на услуги. Приходите от основните услуги са представени в пояснение 22.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Дружеството.

Приходът се признава до степента, до която е вероятно Дружеството да има икономически ползи, свързани със сделката. В някои случаи това може да не е вероятно преди получаването на възнаграждението или до отстраняването на някаква несигурност. Когато възнаграждението бъде получено или несигурността отпадне приходът се признава. Когато обаче възникне несигурност относно събирането на сума, която вече е включена в прихода, несъбираемата сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не за корекция на сумата на първоначално признатия приход.

Дружеството често сключва сделки, които включват продажбата на няколко вида продукти и услуги (многокомпонентни сделки). Дружеството прилага критериите за признаване на приход, представени по-долу, за всеки отделен компонент от такъв вид сделка за продажба, за да отрази нейната същност. Полученото възнаграждение от такъв вид сделка за продажба, се разпределя между отделните компоненти на базата на съотношението на справедливите им стойности.

Дружеството анализира договореностите си за продажби според специфични критерии, за да определи дали действа като принципал или агент. Дружеството е достигнало до заключението, че действа като принципал във всички такива договорености.

Преди да бъде признат приход, следните критерии за признаване също трябва да бъдат удовлетворени:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Дружеството, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

### 4.4.1. Продажба на стоки

Продажбата на стоки включва продажба на закупени лицензи за достъп до бази данни на бъдещи клиенти на Дружеството. Приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

### 4.4.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Дружеството, включват лицензиране, разработване, внедряване и поддръжка на комплексни автоматизирани системи за управление на бизнеса на собствените на Дружеството програмни продукти от клас ERP & MES, както и обучения на клиенти за ползване на продуктите, консултации по време на внедряване и експлоатация и други.
Междинните и авансовите плащания, направени от клиентите, обикновено не отразяват извършените услуги.

Приходите от услуги по проучване, инсталиране и внедряване, разработки по програмното осигуряване по индивидуални изисквания се признават за приход в зависимост от етапа на завършеност и когато резултатът от сделката може надеждно да се оцени. Етапът на завършеност се определя като се използва метода преглед на

извършената работа. Когато едно конкретно действие е много по-значимо от всички други, признаването на прихода се отлага до завършването на значимото действие. Когато резултатът от сделката за предоставяне на услуги не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколкото признатите разходи са възстановими.

Таксите за последващо обслужване, включени в цената на продукта след продажбата се разсрочват като приход за бъдещ период и се признават за текущ приход през периода, през който се извършва обслужването.

Таксите за абонаментна поддръжка се признават за приход през периода, през който се извършва поддръжката.

Таксите за включване към абонаментно обслужване се признават когато не съществува никаква несигурност около събирането им.

Възнагражденията за лицензии се признават в съответствие с разпоредбите на съответното споразумение.

### 4.4.3. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

### 4.4.4. Отсрочени приходи

Финансиранията за нетекущи активи и за текущата дейност първоначално се признават в отчета за финансовото състояние като отсрочени приходи, при условие че са налице достатъчно основания да се счита, че сумите ще бъдат получени, както и че Дружеството ще изпълни свързаните с тях условия.
Приходите от финансирания за нетекущи активи се признават равномерно за срока на полезен живот на съответните активи.
Приходите от финансирания за текущата дейност се признават през периода и до стойността на отчетените разходи, за които те са предназначени.

## 4.5. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването им или на датата на възникването им.

## 4.6. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Разходите за лихви основно са свързани с лихви по финансов лизинг в случаите, когато Дружеството е лизингополучател и лихви по заеми на Дружеството.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за всеобхватния доход на ред „Финансови разходи".

## 4.7. Нематериални активи

Нематериалните активи включват лицензи, програмни права и продукти от развойна дейност. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за всеобхватния доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към балансовата стойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Разходи за научно-изследователска дейност (или в научно-изследователска фаза по вътрешен проект) се признават като разходи в момента на възникването им.

Разходите, които могат да бъдат отнесени директно към фазата на разработване на нематериален актив се капитализират, ако отговарят на следните критерии:

- Завършването на нематериалния актив е технически изпълнимо, така че той да бъде на разположение за ползване или продажба;
- Дружеството възнамерява да завърши нематериалния актив и да го използва или продаде;
- Дружеството има възможност да използва или да продаде нематериалния актив;
- Нематериалният актив ще генерира вероятни бъдещи икономически ползи. Освен това съществува пазар за продукцията на нематериалния актив или за самия нематериален актив, или ако той бъде използван в дейността на Дружеството, ще генерира икономически ползи;
- Налични са адекватни технически, финансови и други ресурси за приключване на развойната дейност и за ползването или продажбата на нематериалния актив;
- Разходите, отнасящи се до нематериалния актив по време на неговото разработване, могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по разработването на нематериални активи, които не отговарят на тези критерии за капитализиране, се признават в момента на възникването им.

Разходите, директно отнесени към фазата на развойна дейност включват разходите за труд и осигуровки на персонала, зает с разработването на нематериалния актив и разходите за амортизации на нетекущите активи, използвани за разработването на нематериалния актив. Вътрешно създадените софтуерни продукти от развойна дейност, признати като нематериални активи, се оценяват последващо както закупените нематериални активи. Преди завършването на проекта по развойна дейност активите се тестват за обезценка, както е описано в пояснение 4.10.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

| | |
|---|---|
| • Лицензи и програмни права | 2-5 години |
| • Програмни продукти от развойна дейност | 5 години |
| • Други | 4 години |

Разходите за амортизация са включени в отчета за всеобхватния доход на ред „Амортизация на нефинансови активи".

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за всеобхватния доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи".

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

## 4.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имотите, машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

| | |
|---|---|
| • Сгради | 25 години |
| • Компютри, периферни устройства за тях и мобилни телефони | 2-5 години |
| • Леки автомобили | 4 години |
| • Други | 6,67 години |

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за всеобхватния доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи".

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

## 4.9. Отчитане на лизинговите договори

**При лизингополучателя**

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг" правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения" или МСС 38 „Нематериални активи".

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг като например разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

## 4.10. Тестове за обезценка на активи

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка

единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

## 4.11. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Като безвъзмездни средства, предоставени от държавата, Дружеството отчита помощи от държавата под формата на прехвърляне на ресурси към Дружеството в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативната му дейност. Не се считат за форми на държавна помощ, тези които не могат да бъдат остойностени в рамките на разумното, както и сделки с държавата, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на предприятието.

Безвъзмездни средства, свързани с активи са тези безвъзмездни средства, предоставени от държавата, чието основно условие е, че Дружеството, отговарящо на условията за получаването им, следва да закупи, да създаде или да придобие по друг начин дълготрайни активи, като е възможно да бъдат прилагани и допълнителни условия, свързани с типа или местоположението на активите или периодите, през които те могат да бъдат придобити или държани.
Всички останали безвъзмездни средства се отчитат като безвъзмездни средства, свързани с приходи.
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, не се признават, докато няма приемлива гаранция, че:

- предприятието ще изпълни условията, свързани с тях; и
- помощта ще бъде получена.

Дружеството прилага приходния подход, според който безвъзмездните средства, предоставени от държавата, се признават в печалбата или загубата на системна база през периодите, през които Дружеството признава като разход съответните разходи, които безвъзмездните средства са предназначени да компенсират.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, свързани с активи, включително непарични дарения по справедлива стойност, се представят в отчета за финансово състояние чрез представяне на дарението като приходи за бъдещи периоди, които се признават в печалбата или загубата на системна база през целия полезен живот на актива.

Безвъзмездните средства, свързани с приходи се представят като приход в отчета за всеобхватния доход на ред „Приходи от финансирания".

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, които подлежат на възстановяване, се отчитат счетоводно като промяна на счетоводна приблизителна оценка съгласно изискванията на МСС 8. Възстановяването на безвъзмездни средства, свързани с активи, се признава чрез намаляване на салдото на прихода за бъдещи периоди с дължимата за погасяване сума. Кумулативната допълнителна амортизация, която следва да е призната в печалбата или загубата до датата на възстановяването при отсъствие на безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се признава незабавно в печалбата или загубата.Обстоятелствата, пораждащи възстановяване на безвъзмездни средства, свързани с активи, водят до извършването на тестове за обезценка на новата балансова стойност на актива.
Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, могат да станат вземане на предприятието като компенсация за разходи, понесени в предишен период. Такива безвъзмездни средства се признават като приход в периода, в който те станат вземане, с оповестяване, което да гарантира, че ефектът им е ясно разбран.

## 4.12. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

### 4.12.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за

определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за всеобхватния доход на редове „Финансови разходи", „Финансови приходи" или „Други финансови позиции", с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи".

**Кредити и вземания**

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за всеобхватния доход на ред „Други разходи".

### 4.12.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови заеми, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи" или „Финансови приходи".

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва.

Банковите заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се отнасят в отчета за всеобхватния доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на съдружниците се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на съдружниците.

## 4.13. Материални запаси

Материалните запаси включват незавършено производство и стоки (лицензи).

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. В себестойността на материалните запаси се включват преките разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет.

Себестойността на незавършеното производство на предоставяните услуги се определя от разходите за труд и осигуровки на персонала зает в предоставянето на услугата, променливите преки разходи и припадащата се част от общите производствени разходи. Общите производствени разходи за взаимосвързаните услуги се разпределят на база относителния дял на справедливата /продажна/ стойност на услугите. Разходите за осигуровки се разпределят на база преките разходи за труд плюс разпределената част от общите производствени разходи за труд.

Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода конкретно определена цена за материални запаси, които са предназначени за конкретен проект и среднопретеглена стойност за всички останали материални запаси.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

## 4.14. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които

не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базирано на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики като разлика между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

## 4.15. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и депозити до 6 месеца.

При изготвянето на отчета за паричните потоци, определени позиции се представят както следва:

- паричните постъпления от клиенти и плащания към доставчици се представят брутно, с включен 20% ДДС;

- получените лихви по депозитни сметки са представят като парични потоци от инвестиционна дейност, доколкото по съдържание тези операции представляват инвестиране на свободни ресурси на Дружеството.

- платеният ДДС при покупки на дълготрайни активи се посочва като плащания към доставчици в паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци за съответния период.

## 4.16. Собствен капитал

Основният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните дялове.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби от минали години.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството, ако има такива, се представят на отделен ред в отчета за собствения капитал.

## 4.17. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица" на база на прогнозирани плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, се включват в отчета за доходите на ред „Финансови разходи". Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за персонала".

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала" по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

## 4.18. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за преструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за преструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за преструктуриране пред тези, които биха били засегнали. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията

като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

## 4.19. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение

### 4.19.1. Приходи

Дружеството купува лицензи за достъп до база данни от Оракъл и Нетроник и ги продава на свои клиенти. На база анализ на същността на тези сделки, ръководството е преценило, че Дружеството действа по-скоро като принципал, тъй като то носи кредитния риск от продажбите на крайните клиенти и е страна по основните договорености за продажба с тях.

### 4.19.2. Вътрешно създадени нематериални активи и разходи за научно-изследователска дейност

Ръководството контролира вътрешните проекти за научно-изследователска и развойна дейност.Значима преценка е необходима при разграничаването на научно-изследователската от развойната фаза. Разходите за развойна дейност се признават като актив, когато оттоварят на всички критерии, докато разходите за научно-изследователска дейност се отразяват в момента на възникването им.

За разграничаването на научно-изследователската фаза на даден проект от развойната дейност, счетоводната политика на Дружеството изисква бизнес план, посочващ техническите, финансовите и другите необходими ресурси, както и способността на Дружеството да осигури тези ресурси. Прогнозата се включва в общата бюджетна прогноза, когато капитализацията на разходите за развойна дейност започне. По този начин се гарантира, че управленското счетоводство, тестовете за обезценка и осчетоводяването на вътрешно създадените нематериални активи се базира на едни и същи данни.

Ръководството на Дружеството също съблюдава дали разходите за развойна дейност продължават да оттоварят на критериите за признаване. Това е необходимо, тъй като

успешната пазарна реализация на разработвания продукт е несигурна и може да подлежи на бъдещи технически проблеми след момента на признаване.

### 4.19.3. Лизинги

Съгласно МСС 17 „Лизинг" ръководството класифицира лизинговите договори за автомобили като финансов лизинг. В някои случаи лизинговата транзакция не е еднозначна и ръководството преценява дали договорът е финансов лизинг, при който всички съществени рискове и ползи от собствеността върху актива се прехвърлят на лизингополучателя.

### 4.19.4. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

## 4.20. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството .

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

### 4.20.1. Обезценка на вземанията

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави в края на всеки отчетен период. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране в едногодишен период, подлежат на анализ по отделни контрагенти и в зависимост от конкретните обстоятелства, постигнати договорености за плащане и други се установява частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на вземането се признава в отчета за всеобхватния доход като загуба от обезценка. На база анализ за всеки конкретен случай, ръководството на Дружеството е идентифицирало вземания, за които има висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще и съответно те са били обезценени. Дружеството е претърпяло загуби от обезценка на търговски вземания в размер на 122 лв. през 2011г. (2010 г.: 2 хил. лв.).

### 4.20.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

### 4.20.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Дружеството е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси в размер на 16 хил.лв. се влияе от сключването на нови договори с клиенти. Очакванията на ръководството са, че лицензите ще бъдат реализирани през 2012 г. във връзка със сключените договори с нови клиенти през 2011 г. и 2012 г. Поради това ръководството на Дружеството е счело, че няма индикации за обезценка на материалните запаси към 31.12.2011 г.

## 5. Нематериални активи

Нематериалните активи на Дружеството включват лицензи, програмни права и други подобни права и програмни продукти в процес на изграждане/ продукти от развойна дейност. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

| | Лицензи и права | Програмен продукт от развойна дейност | Програмни продукти в процес на изграждане | Други права | Общо |
|---|---|---|---|---|---|
| | '000 лв. | '000 лв. | '000 лв. | '000 лв. | '000 лв. |
| **Брутна балансова стойност** | | | | | |
| Салдо към 1 януари 2011г. | 443 | - | 138 | 3 | 584 |
| Новопридобити активи, вътрешно разработени | - | 222 | - | - | 222 |
| Отписани активи | - | - | (138) | (3) | (141) |
| Салдо към 31 декември 2011г. | **443** | **222** | **-** | **-** | **665** |
| **Амортизация** | | | | | |
| Салдо към 1 януари 2011 г. | (71) | - | - | (3) | (74) |
| Амортизация | (110) | (30) | - | - | (140) |
| Отписана амортизация | - | - | - | 3 | 3 |
| Салдо към 31 декември 2011г. | **(181)** | **(30)** | **-** | **-** | **(211)** |
| **Балансова стойност към 31 декември 2011 г.** | **262** | **192** | **-** | **-** | **454** |

| | Лицензи и права | Програмни продукти в процес на изграждане | Други права | Общо |
|---|---|---|---|---|
| | '000 лв. | '000 лв. | '000 лв. | '000 лв. |
| **Брутна балансова стойност** | | | | |
| Салдо към 1 януари 2010 г. | 22 | 11 | 3 | 36 |
| Новопридобити активи, закупени | 421 | - | - | 421 |
| Разходи за активи, в процес на изграждане | - | 127 | - | 127 |
| Салдо към 31 декември 2010 г. | **443** | **138** | **3** | **584** |
| **Амортизация** | | | | |
| Салдо към 1 януари 2010 г. | (22) | - | (3) | (25) |
| Амортизация | (49) | - | - | (49) |
| Салдо към 31 декември 2010 г. | **(71)** | **-** | **(3)** | **(74)** |
| **Балансова стойност към 31 декември 2010 г.** | **372** | **138** | **-** | **510** |

Лицензиите и програмните права и продукти на Дружеството в размер на 454 хил.лв. (2010 г. 510 хил.лв. ) включват лицензи за системи за модулно изграждане на ERP приложения, лицензи за база данни и вътрешно създаден програмен продукт от развойна дейност-ERP система за управление на малки и средни предприятия.

Най-значимите нематериални активи на Дружеството са следните:

| Вид нематериален актив | Предназначение |
|---|---|
| Система за модулно изграждане на ERP приложения – ядро и поддръжка на меню на системата, системни номенклатури | Изграждане на нов собствен програмен продукт – ERP система за управление на малки и средни предприятия. |
| Система за модулно изграждане на ERP приложения – бизнес процеси, свързани с обкръжаващата среда (връзка с клиенти, маркетинг, продажби, връзки с доставчици, покупки). | Изграждане на нов собствен програмен продукт – ERP система за управление на малки и средни предприятия |
| Система за модулно изграждане на ERP приложения – бизнес процеси, свързани с финанси и счетоводство | Изграждане на нов собствен програмен продукт – ERP система за управление на малки и средни предприятия |
| Система пиктограми/икони за изграждане на ERP приложения | Изграждане на нов собствен програмен продукт – ERP система за управление на малки и средни предприятия |
| ASFU лицензи за управление бази данни Oracle | Изграждане на нов собствен програмен продукт – ERP система за управление на малки и средни предприятия |
| ERP система за управление на малки и средни предприятия. | Програмен продукт – ERP система за управление на малки и средни предприятия |

През 2011 г. Дружеството приключи процеса на изграждане на нов собствен програмен продукт – ERP система за управление на малки и средни предприятия.

Дружеството няма подписани договори за покупка на лицензи или други права, по които да се очакват плащания през 2012 г.

На база на извършения преглед за обезценка на всички нематериални активи към 31 декември 2011 г., ръководството на Дружеството не е установило индикации за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност. Поради това към 31 декември 2011г. не е призната обезценка на нематериални активи.

Разходи за амортизация на нематериалните активи са включени в отчета за всеобхватния доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи".

Разходите за амортизация на лицензи и права, закупени за изграждането на ERP системата, се капитализират в стойността на вътрешно-създавания нематериален актив и са включени на ред „Разходи за придобиване на нематериални активи по стопански начин". За 2011 г. размера на капитализираните разходи за амортизация на нематериални активи е 70 хил.лв.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

## 6. Имоти, машини и съоръжения

Балансовата стойност на притежаваните от Дружеството имоти, машини и съоръжения може да бъде анализирана, както следва:

| | Земя | Сгради | Компютърна техника и мобилни телефони '000 лв. | Леки автомобили '000 лв. | Други '000 лв. | Общо '000 лв. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Брутна балансова стойност** | | | | | | |
| Салдо към 1 януари 2011 г. | - | - | 93 | 119 | 18 | 230 |
| Новопридобити активи | 5 | 606 | 2 | - | 3 | 616 |
| ССалдо към 31 декември 2011 г. | **5** | **606** | **95** | **119** | **21** | **846** |
| **Амортизация** | | | | | | |
| Салдо към 1 януари 2011 г. | - | - | (64) | (60) | (11) | (135) |
| Амортизация | - | (16) | (23) | (17) | (2) | (58) |
| Салдо към 31 декември 2011 г. | **-** | **(16)** | **(87)** | **(77)** | **(13)** | **(193)** |
| **Балансова стойност към 31 декември 2011 г.** | **5** | **590** | **8** | **42** | **8** | **653** |

| | Компютърна техника и мобилни телефони '000 лв. | Леки автомобили '000 лв. | Други '000 лв. | Общо '000 лв. |
|---|---|---|---|---|
| **Брутна балансова стойност** | | | | |
| Салдо към 1 януари 2010 г. | 49 | 58 | 16 | 123 |
| Новопридобити активи | 44 | 67 | 2 | 113 |
| Отписани активи | - | (6) | - | (6) |
| Салдо към 31 декември 2010 г. | **93** | **119** | **18** | **230** |
| **Амортизация** | | | | |
| Салдо към 1 януари 2010 г. | (45) | (54) | (9) | (108) |
| Отписани активи | - | 6 | - | 6 |
| Амортизация | (19) | (12) | (2) | (33) |
| Салдо към 31 декември 2010 г. | **(64)** | **(60)** | **(11)** | **(135)** |
| **Балансова стойност към 31 декември 2010 г.** | **29** | **59** | **7** | **95** |

През 2011 г. Дружеството е закупило офис - недвижим имот, находящ се в град София. Цената на придобиване на недвижимият имот е в размер на 305 хил.евро. 80 % от стойността на придобиване на имота е финансирана с инвестиционен кредит от Уникредит Булбанк АД.
Върху имота е учредена договорна ипотека с цел обезпечение на получения инвестиционен кредит. Балансовата стойност на заложените активи е 595 хил. лв. в това число земя на стойност 5 хил.лв. и сгради на 590 хил. лв.

На база на извършения преглед за обезценка на имоти, машини и съоръжения към 31 декември 2011 г. Ръководството на Дружеството не е установило индикации за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност. Поради това към 31 декември 2011 не е призната обезценка на имоти, машини и съоръжения.
Разходи за амортизация на материалните активи са включени в отчета за всеобхватния доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи".

Разходите за амортизация на компютърна техника и други активи, закупени за изграждането на програмен продукт от развойна дейност-ERP система се капитализират в стойността на вътрешно-създадения нематериален актив и са включени на ред „Разходи за придобиване на нематериални активи по стопански начин". За 2011 г. размера на капитализираните разходи за амортизация на материални активи е 7 хил.лв.

## 7. Лизинг

### 7.1. Финансов лизинг като лизингополучател

Дружеството е лизингополучател по договор за финансов лизинг, сключен на 03.06.2010 г. с Мото – Пфое ЕООД за автомобил Волво. Срокът на лизинга е 48 месеца. Лизинговата цена е 74 913 лв. (38 302 евро) с включена лихва, като първоначалната вноска е 12 828 лв. (6 559 евро). Месечните лизингови вноски са определени на 1 184 лв. (606 евро) без ДДС. Нетната балансова стойност на лекия автомобил, придобит при условията на финансов лизинг възлиза на 36 хил. лв. Активът е включен в група „Леки автомобили" от „ имоти, машини и съоръжения" (вж. Пояснение 6).

Задължението за финансов лизинг е обезпечено от съответния актив, придобит при условията на финансов лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

| | Дължими минимални лизингови плащания | | |
|---|---|---|---|
| | До 1 година '000 лв. | От 1 до 5 години '000 лв. | Общо '000 лв. |
| **31 декември 2011 г.** | | | |
| Лизингови плащания | 14 | 27 | 41 |
| Дисконтиране | (3) | (2) | (5) |
| Нетна настояща стойност | **11** | **25** | **36** |

| | Дължими минимални лизингови плащания | | |
|---|---|---|---|
| | До 1 година '000 лв. | От 1 до 5 години '000 лв. | Общо '000 лв. |
| **31 декември 2010 г.** | | | |
| Лизингови плащания | 14 | 41 | 55 |
| Дисконтиране | (4) | (5) | (9) |
| Нетна настояща стойност | **10** | **36** | **46** |

Лизинговият договор включва фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на 4-тата година от срока на лизинга. Лизинговият договор е неотменяем, но не съдържа други ограничения. Не са признавани разходи от условни наеми и не се очакват приходи от сублизинг, тъй като актива, за който е сключен лизинговия договор, се използва само от Дружеството.

Справедливата стойност на задължението по финансов лизинг към 31.12.2011 г. се оценява на 36 хил. лв., която отразява настоящата им стойност и лихвените проценти по обезпечени банкови заеми при подобни условия.

### 7.2. Оперативен лизинг като лизингополучател

До 31.03.2011 г. Дружеството е наемател по договор за оперативен лизинг сключен с Омега Перфект Холдинг ООД за наем на офис помещение, находящо се в гр. София, ул. Гусла 3. Месечният наем е в размер на 5 484 лв. (2 804 евро) без ДДС. На 01.04.2011 г. Дружеството е освободило заеманите помещения и са уредени всички вземания и задължения за наем, консумативи и гаранционни депозити.
Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 16 хил. лв. (2010 г.: 66 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени.

## 8. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

| Отсрочени данъчни активи | 1 януари 2011 | Признати в печалбата или загубата | 31 декември 2011 |
|---|---|---|---|
| | '000 лв. | '000 лв. | '000 лв. |
| **Нетекущи активи** | | | |
| Машини и съоръжения | 1 | - | 1 |
| **Текущи активи** | | | |
| Търговски и други вземания | (2) | 1 | (1) |
| **Текущи пасиви** | | | |
| Пенсионни и други задължения към персонала | (1) | - | (1) |
| | **(2)** | **1** | **(1)** |
| Признати като: | | | |
| Отсрочени данъчни активи | (3) | 1 | (2) |
| Отсрочени данъчни пасиви | 1 | - | 1 |
| **Нетно отсрочени данъчни активи** | **(2)** | | **(1)** |

Отсрочените данъци за сравнителния период 2010 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

| Отсрочени данъчни активи | 1 януари 2010 | Признати в печалбата или загубата | 31 декември 2010 |
|---|---|---|---|
| | '000 лв. | '000 лв. | '000 лв. |
| **Нетекущи активи** | | | |
| Машини и съоръжения | - | 1 | 1 |
| **Текущи активи** | | | |
| Търговски и други вземания | (2) | - | (2) |
| **Текущи пасиви** | | | |
| Пенсионни и други задължения към персонала | (1) | - | (1) |
| | **(3)** | **1** | **(2)** |
| Признати като: | | | |
| Отсрочени данъчни активи | (3) | | (3) |
| Отсрочени данъчни пасиви | - | | 1 |
| **Нетно отсрочени данъчни активи** | **(3)** | | **(2)** |

Всички отсрочени данъчни активи са включени в отчета за финансовото състояние.

## 9. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние включват незавършено производство и стоки. Те могат да бъдат анализирани, както следва:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Незавършено производство | 55 | - |
| Стоки | 16 | 17 |
| | **71** | **17** |

Стоките на Дружеството представляват лицензи за продажба. Очакванията на ръководството са, че лицензите ще бъдат реализирани през 2012 г. във връзка със сключените договори с нови клиенти през 2011 г. и 2012 г.
Незавършеното производство на стойност 55 хил.лв. представлява разходи по проекти, резултатите от които не са приети от възложителите към края на отчетния период.

През 2011 г. не са установени индикации за обезценка на материалните запаси.
Материалните запаси не са предоставяни като обезпечения на задължения на Дружеството.

## 10. Краткосрочни финансови активи

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Предоставени краткосрочни заеми | 431 | 471 |
| Лихви по предоставени краткосрочни заеми | 81 | 58 |
| Начислени лихви по депозитни сметки | 4 | 2 |
| | **516** | **531** |

Като краткосрочни финансови активи, Дружеството отчита следните предоставени заеми:

- На 04.12.2008 г. Дружеството предоставя краткосрочен заем на СПАРКИ ГРУП АД за оборотни средства в размер на 217 хил.евро при лихвен процент равен на 6-месечния EURIBOR плюс надбавка в размер на 2,5 пункта с договорен срок на погасяване на главница и лихвата 05.05.2009 г. През 2011 г. срока на погасяване е предоговорен до 05.05.2012 г. През 2011 г. частично по кредита са погасени 39 хил.лв. Към 31.12.2011 г. главницата по заема е в размер на 385 хил.лв., а начислената лихва е в размер на 47 хил.лв.
- На 01.12.2006 г. е предоставен заем на Л-КЛАС Норд, Беларус за оборотни средства при годишен лихвен процент 11% със срок на погасяване на главница и лихви 20.07.2009 г. Непогасената главница е в размер на 46 хил.лв., а несъбраните лихви възлизат на 34 хил.лв.

## 11. Търговски вземания

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Търговски вземания от клиенти, брутно | 145 | 257 |
| Обезценка | (1) | (23) |
| Предоставени аванси | 3 | 13 |
| | **147** | **247** |

Всички търговски вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.
Всички търговски вземания на Дружеството са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски вземания са били обезценени и съответната обезценка в размер на 122 лв. (2010 г.: 2 хил. лв.) е била призната в отчета за всеобхватния доход на ред „Други разходи". Обезценените търговски вземания са дължими главно от клиенти, които са имали финансови затруднения.

Изменението в обезценката на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Салдо към 1 януари | 23 | 23 |
| Загуба от обезценка | - | 2 |
| Възстановяване на загуба от обезценка | (18) | (2) |
| Обезценка на вземания, прекласифицирани от търговски в съдебни и присъдени вземания | (4) | - |
| **Салдо към 31 декември** | **1** | **23** |

Анализ на необезценените просрочени търговски вземания е представен в пояснение 35.2.

## 12. Данъчни вземания

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Данък върху добавената стойност | 4 | 4 |
| Данък върху печалбата | - | 2 |
| | **4** | **6** |

## 13. Други вземания

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Предплатени разходи | 20 | 28 |
| Присъдени вземания и вземания по съдебни спорове | 17 | - |
| Обезценка на вземания по съдебни спорове | (4) | - |
| Предоставени депозити | 1 | 5 |
| | **34** | **33** |

Предплатените разходи се признават в печалбата и загубата пропорционално на срока за който ще се ползват услугите. Това се очаква да стане в рамките на следващият отчетен период.
През 2011 г. Дружеството е предприело съдебни действия срещу свой клиент „Интерхотели" АД, гр. Велико Търново във връзка с просрочени вземания. Вземанията са трансформирани от търговски в съдебни и присъдени вземания.

## 14. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

| | 2011 '000 лв. | 2010 '000 лв. |
|---|---|---|
| Парични средства в банки и в брой в: | | |
| - български лева | 119 | 11 |
| - евро | 128 | 155 |
| -щатски долари | 20 | - |
| Краткосрочни депозити (в български лева) | 743 | 382 |
| **Общо пари и парични еквиваленти** | **1 010** | **548** |

Паричните средства в банкови сметки представляват разплащателни сметки и депозитни сметки в лева и валута в Уникредит Булбанк и Стопанска и инвестиционна банка.
Дружеството отчита като пари и парични еквиваленти предоставени 3-месечни и 6-месечни депозити в търговски банки. Годишните лихвените проценти по договорите варират в размери от 1 % до 3 %.
Дружеството няма блокирани пари и парични еквиваленти.

## 15. Собствен капитал

### 15.1. Основен капитал

Основният капитал на Дружеството се състои от 50 дяла с номинална стойност в размер на 1 000 лв. за дял. Всички дялове са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на съдружниците на Дружеството.

| | 2011 Бр. | 2010 Бр. |
|---|---|---|
| Брой дялове напълно платени | | |
| - в началото на годината | 50 | 50 |
| Брой дялове напълно платени към 31 декември | **50** | **50** |

Съдружници на Дружеството към 31.12.2011 г. са:

| | 2011 Брой дялове | 2011 % | 2010 Брой дялове | 2010 % |
|---|---|---|---|---|
| Дайнасофт Софтуеър Дивелъпмънт Къмпани" Лтд | 42 | 84 | 42 | 84 |
| Йосиф Исак Леви | 8 | 16 | - | - |
| „СПАРКИ ГРУП" АД | - | - | 8 | 16 |
| | **50** | **100** | **50** | **100** |

На 01.12.2010 г. е сключен договор за продажба на дялове между съдружника Спарки Груп АД и Йосиф Исак Леви, с който на Йосиф Исак Леви са прехвърлени 8 дяла с номинална стойност 1 000 лв. всеки един, представляващи 16 % от капитала на Л-КЛАС ООД. Промяната на съдружниците е вписана в търговския регистър към Агенцията по вписванията на 28.02.2011 г.

## 16. Възнаграждения на персонала

### 16.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Разходи за възнаграждения | (469) | (531) |
| Разходи за осигуровки | (59) | (64) |
| Разходи за социални придобивки | (6) | (6) |
| Разходи за провизии за пенсии | - | (4) |
| | **(534)** | **(605)** |

През 2011 г. са отчетени разходи за персонал в размер на 6 719 лв., които са капитализирани и включени на ред Разходи за придобиване на нематериални активи по стопански начин. Тези разходи се отнасят до служителите, пряко заети в разработването на нематериален актив - ERP система за управление на малки и средни предприятия.

### 16.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| **Нетекущи:** | | |
| Обезщетения по Кодекса на труда | 4 | 4 |
| | **4** | **4** |
| **Текущи:** | | |
| Задължения за неизползвани отпуски | 12 | 8 |
| | **12** | **8** |

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения във връзка с натрупани неизползвани отпуски и дължими върху тях осигурителни вноски в края на отчетния период.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда, когато при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на настите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица" на база на прогнозирани плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни

книжа. Това задължение се очаква да бъде погасено през 2015 г., поради което е представено като нетекуща част на пенсионните задължения към персонала.

## 17. Заеми

Заемите включват финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:

| | Текущи | Нетекущи |
|---|---|---|
| | 2011 | 2011 |
| | '000 лв. | '000 лв. |
| Банков заем към Уникредит Булбанк АД | 46 | 389 |
| Балансова стойност | **46** | **389** |

През 2011 г. Дружеството е сключило договор за инвестиционен кредит с Уникредит Булбанк АД в размер на 244 346 EUR за финансирането на 80 % от покупката на недвижим имот-офисен етаж в сграда на бул. Цар Борис III 116, състоящ се от 6 офиса, две подземни паркоместа и финансиране на довършителни строително-монтажни работи. Договореният лихвен процент е базов лихвен процент в размер на 7,037% плюс 3 месечен EURIBOR. Срока за погасяване на главницата е 28.03.2021 г. дължима на 120 равни месечни вноски по 2 036 EUR.
Заемът е обезпечен с договорна ипотека върху имотите, закупени със средства от кредита.

## 18. Финансирания за нетекущи активи

Финансиранията за нетекущи активи са както следва:

| | Текущи | Нетекущи |
|---|---|---|
| | 2011 | 2011 |
| | '000 лв. | '000 лв. |
| Финансиране за нематериални активи | 51 | 169 |
| Финансиране за компютърна техника и оборудване | 7 | 9 |
| **Общо финансирания за нетекущи активи** | **58** | **178** |

Финансирания за нетекущи активи на Дружеството представляват безвъзмездни средства, получени през 2011 г. по договор № ТММ-02-4 от 17.07.2009 с Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия (ИАНМСП) към Министерството на икономиката и енергетиката (МИЕ) за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна Програма (ОП) „ Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" за изпълнението на проект „Въвеждане на нов продукт в производството на софтуер – ERP за МСП/ИТ система за управление на МСП/ и предлагане на ERP през интернет. Дружеството прилага приходния подход, според който безвъзмездните средства се признават като текущ приход в печалбата и загубата на системна база за периода, през който Дружеството признава съответстващите им разходи, за които са предназначени безвъзмездните средства.

## 19. Търговски задължения

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| **Текущи:** | | |
| Задължения към доставчици | 91 | 89 |
| Получени аванси | 62 | 20 |
| | **153** | **109** |

Получените аванси на Дружеството са краткосрочни и са свързани със сключени договори с клиентите. Те се отнасят за услуги, които ще бъдат завършени в рамките на следващата година.

## 20. Данъчни задължения

Данъчните задължения включват:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| ДДС за внасяне | 11 | - |
| Задължения за корпоративен данък | 3 | - |
| Задължения за данъци върху разходите | - | 1 |
| | **14** | **1** |

## 21. Други задължения

Другите задължения представляват приходи за бъдещи периоди и се отнасят за предплатени абонаментни такси за 2012 г.

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Приходи за бъдещи периоди | 52 | 35 |
| | **52** | **35** |

## 22. Приходи продажби

Приходите от продажби на Дружеството са реализирани от предоставени услуги и могат да бъдат анализирани, както следва:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Приходи от абонаментни такси | 386 | 323 |
| Приходи от внедряване и допълнителни разработки | 381 | 350 |
| Приходи от лицензи | 195 | 249 |
| Приходи от услуги по поддръжка | 48 | 35 |
| Други | 1 | 6 |
| | **1 011** | **963** |

## 23. Приходи от финансирания

Приходите от финансирания включват:

| | 2011<br>'000 лв. |
|---|---|
| Приходи от финансирания за нематериални активи | 34 |
| Приходи от финансирания за компютърна техника и оборудване | 10 |
| Приходи от финансирания за текуща дейност | 7 |
| | **51** |

Приходите от финансирания представляват частта от получените безвъзмездни средства по договор № ТММ-02-4 от 17.07.2009 с Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия (ИАНМСП) към Министерството на икономиката и енергетиката (МИЕ) за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна Програма (ОП) „ Развитие на конкурентоспособността на българската икономика", която съответства на разходите, за които тези средства компенсират (разходи за амортизация и разходи за външни услуги).

## 24. Други приходи

Другите приходи на Дружеството включват:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Отписани задължения | 9 | - |
| Безвъзмездно придобити активи | - | 16 |
| Други | - | 1 |
| | **9** | **17** |

## 25. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Офис материали, техника и консумативи | (16) | (6) |
| Гориво и поддръжка автомобили | (7) | (8) |
| Други | (1) | (2) |
| | **(24)** | **(16)** |

## 26. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Лицензи и поддръжка | (96) | (50) |
| Наем офис | (16) | (66) |
| Разходи за комуникация и куриерски услуги | (13) | (14) |
| Консултантски услуги | (10) | (6) |
| Реклама | (9) | (7) |
| Застраховки | (8) | (7) |
| Ел.енергия | (6) | (9) |
| Комисионни | (6) | - |
| Разходи за независим финансов одит | (5) | (11) |
| Членски внос | (3) | (4) |
| Други | (9) | (10) |
| | **(181)** | **(184)** |

## 27. Разходи за придобиване на нематериални активи по стопански начин

Разходите за придобиване на нематериални активи по стопански начин представляват разходи за придобиване на нематериален актив от развойна дейност и включват:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Разходи за амортизация на нефинансови активи | 77 | 63 |
| Разходи за възнаграждения | 6 | 57 |
| Разходи за осигуровки | 1 | 7 |
| | **84** | **127** |

Разходите за придобиване на нематериален актив от развойна дейност включват разходите за възнаграждения на персонала, зает с разработването на нов продукт, базиран на основния - ТЕХНОКЛАС и разходите за амортизация на нетекущите активи, използвани за разработката на новия продукт. Създаденият от развойна дейност актив е въведен в експлоатация през месец Април 2011 г.

## 28. Други разходи

Другите разходи на Дружеството включват:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Разходи за командировки | (85) | (66) |
| Представителни разходи | (11) | (13) |
| Разходи за данъци и такси | (9) | (2) |
| Разходи за обезценка на вземания | - | (2) |
| Възстановени загуби от обезценка на вземания | 18 | 2 |
| Други | (3) | (1) |
| | **(90)** | **(82)** |

## 29. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Разходи за лихви по банков кредит | (27) | - |
| Банкови такси и комисионни | (5) | (3) |
| Разходи за лихви по финансов лизинг | (4) | (3) |
| Загуби от промяна на валутните курсове | (1) | (3) |
| **Финансови разходи** | **(37)** | **(9)** |

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Приходи от лихви по предоставени заеми | 23 | 22 |
| Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти | 9 | 10 |
| Печалби от промяна на валутните курсове | 1 | - |
| **Финансови приходи** | **33** | **32** |

## 30. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 % (2010 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

| | 2011<br>'000 лв. | 2010<br>'000 лв. |
|---|---|---|
| Печалба преди данъчно облагане | 179 | 167 |
| Данъчна ставка | 10% | 10% |
| Очакван разход за данъци върху дохода | **(18)** | **(17)** |
| Данъчен ефект от: | | |
| Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане: | 23 | 11 |
| Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели: | (21) | (10) |
| **Текущ разход за данъци върху дохода** | **(16)** | **(16)** |
| Отсрочени данъчни разходи: | | |
| Възникване и обратно проявление на времеви разлики | (1) | (1) |
| **Разходи за данъци върху дохода** | **(17)** | **(17)** |

Пояснение 8 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви на Дружеството.

## 31. Сделки със свързани лица

Свързани лица на Дружеството са неговите собственици и ключов управленски персонал. Сделките с ключов управленски персонал са свързани с краткосрочни възнаграждения на управителя на Дружеството.

## 32. Безналични сделки

През 2010 г. Дружеството е осъществило следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- безвъзмездно придобити права на ползване на нематериални активи за развойна дейност - лицензи в размер на 16 хил. лв. по силата на партньорски договор с Оракъл.
- придобит лек автомобил по договор за финансов лизинг в размер на 62 хил. лв.

През 2011 г. не са осъществявани безналични сделки.

## 33. Условни активи и условни пасиви

През годината Дружеството е предявило правни искове към един от своите клиенти Интерхотели АД във връзка с несъбрани вземания.

Няма известни и възможни съдебни дела и искове насочени срещу Дружеството от трети страни.

## 34. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

| **Финансови активи** | **Пояснение** | **2011 '000 лв.** | **2010 '000 лв.** |
|---|---|---|---|
| Кредити и вземания: | | | |
| Предоставени заеми | 10 | 516 | 531 |
| Търговски вземания | 11 | 147 | 247 |
| Пари и парични еквиваленти | 14 | 1 010 | 548 |
| | | **1 673** | **1 326** |

| **Финансови пасиви** | **Пояснение** | **2011 '000 лв.** | **2010 '000 лв.** |
|---|---|---|---|
| Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност: | | | |
| Нетекущи пасиви: | | | |
| Дългосрочни заеми | 17 | 389 | - |
| Задължения по финансов лизинг | 7 | 25 | 36 |
| Текущи пасиви: | | | |
| Търговски задължения | 19 | 91 | 89 |
| Краткосрочни заеми | 17 | 46 | - |
| Задължения по финансов лизинг | 7 | 11 | 10 |
| | | **562** | **135** |

Вижте пояснение 4.12 за информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 35.

## 35. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 34. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната лейност на Дружеството.

## 35.1. Анализ на пазарния риск

### 35.1.1. Валутен риск

По-голяма част от сделките на дружеството се осъществяват в български лева.Чуждестранните транзакции на Дружеството са деноминирани първоначално в евро, но те не водят до излагане на валутен риск, защото еврото е фиксирано към българския лев в резултат на Въведения валутен борд от 1997г.

### 35.1.2. Лихвен риск

Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по краткосрочния заем отпуснат на Спарки Груп АД, който е с променлив лихвен процент в размер на 6-месечния EURIBOR+2,5 пункта и инвестиционния кредит,предоставен от Уникредит Булбанк с договорен лихвен процент формиран от базов лихвен процент в размер на 7,037% плюс 3 месечен EURIBOR .

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на EURIBOR, в размер на +/- 0.20 % (за 2010 г. +/- 0,162% ). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Дружеството към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

| 31 декември 2011 г. | Нетен финансов резултат | | Собствен капитал | |
|---|---|---|---|---|
| | увеличение на лихвения процент | намаление на лихвения процент | увеличение на лихвения процент | намаление на лихвения процент |
| Заеми (EURIBOR -0.20%) | (1) | 1 | (1) | 1 |

| 31 декември 2010 г. | Нетен финансов резултат | | Собствен капитал | |
|---|---|---|---|---|
| | увеличение на лихвения процент | намаление на лихвения процент | увеличение на лихвения процент | намаление на лихвения процент |
| Заеми (EURIBOR -0.162%) | 1 | (1) | 1 | (1) |

## 35.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като например при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е

ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

| **Финансови активи** | **2011 '000 лв.** | **2010 '000 лв.** |
|---|---|---|
| Кредити и вземания: | | |
| Предоставени заеми | 516 | 531 |
| Търговски вземания | 147 | 247 |
| Пари и парични еквиваленти | 1 010 | 548 |
| | **1 673** | **1 326** |

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Дружеството е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените търговски вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

| | **2011 '000 лв.** | **2010 '000 лв.** |
|---|---|---|
| До 3 месеца | 88 | 96 |
| Между 3 и 6 месеца | 9 | 3 |
| Между 6 месеца и 1 година | 38 | 11 |
| Над 1 година | 8 | 4 |
| **Общо** | **143** | **114** |

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от малък брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.
Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти

### 35.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно.

Дружеството държи пари в брой , за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез парични средства, депозирани в банки.

Към 31 декември 2011 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

| 31 декември 2011 г. | Текущи | | Нетекущи |
|---|---|---|---|
| | До 6 месеца | Между 6 и 12 месеца | Над 1 година |
| | '000 лв. | '000 лв. | '000 лв. |
| Търговски и други задължения | 153 | - | 4 |
| Банков заем | 23 | 23 | 389 |
| Задължения по финансов лизинг | 5 | 6 | 25 |
| **Общо** | **181** | **29** | **418** |

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

| 31 декември 2010 г. | Текущи | | Нетекущи |
|---|---|---|---|
| | До 6 месеца | Между 6 и 12 месеца | От 1 до 5 години |
| | '000 лв. | '000 лв. | '000 лв. |
| Търговски и други задължения | 109 | - | 4 |
| Задължения по финансов лизинг | 5 | 5 | 36 |
| **Общо** | **114** | **5** | **40** |

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

**Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск**
При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до един месец.

## 36. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството управлява капиталовата си структура и я изменя, ако е необходимо, в зависимост от промените в икономическите условия. С оглед поддържане или промяна на капиталовата си структура Дружеството може да коригира изплащането на дивиденти, да

намали или увеличи основния капитал по решение на съдружниците. Дружеството следи собствения си капитал чрез реализирания финансов резултат за отчетния период.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания собствен капитал към нетния дълг.

Дружеството определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал представен в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.
Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

| | **2011 '000 лв.** | **2010 '000 лв.** |
|---|---|---|
| Собствен капитал | 1 948 | 1 786 |
| Дълг | 942 | 203 |
| - Пари и парични еквиваленти | (1 010) | (548) |
| **Нетен дълг** | **(68)** | **(345)** |
| **Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг** | **1:28,65** | **1:5,18** |

Увеличението на съотношението през 2011 г. се дължи полученият банков кредит за финансиране на инвестициите на Дружеството.

## 37. Събития след края на отчетния период

Не са възниквали коригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

## 38. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2011 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителя на 29.03.2012 г.